တိုင်ကျိုးကျေးရွာ
ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဂွမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း

(၂၀၁၆-၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
တိုင်ကျိုးကျေးရွာ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဂွမြို့နယ်
(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန)
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနကကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ

မာ တိ ကာ

စကားချီး

တိုင်ကျိုးကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဂွမြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့်အစီအစဉ်

(၁) **နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု**

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) **ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ**

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) **ကျေးရွာ၏လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ**

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

(ခ) စီပွားရေးအခြေအနေဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) **ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ**

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦးများအား လက်လှမ်းမီမှု၊ လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ် စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်သောအခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့် အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ**

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့်ဗျူဟာ**

(၇) **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက် အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့်ကိစ္စများ**

(၈) **ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်အချိန်ကာလ**

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

(၉) **ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်**

(၁၀) **ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ**

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ အခန်းကဏ္ဍ

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးမည့်အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) **စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း**

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်းဇယားများ

(၁) **လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ**

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့်ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား (၃) **လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား**

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းမြစ်များ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင်အနည်းဆုံးနှစ်နပ်စားနိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုများ

ဇယား(၈)ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေ အနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

(၂) **ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ**

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာ

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်အခွင့် အလမ်းများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့် အလမ်းပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့်အချိန်ကာလ
ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းရင်း
ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ
ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ
ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊အလယ်တန်း၊အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက် မှုနှုန်း
ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း
ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား (၃၃) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ
ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော ၁၂ လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု
ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
ဇယား (၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား
ဇယား (၃၉) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ
ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား (၄၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်နည်းပညာအခြေအနေ
ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ
ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှုအထောက်အကူများအားလက် လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ(၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်(ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ စီမံချက်အထိ)ကိုးကားစာရင်း

နောက်ဆက်တွဲ(၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ဝင်များစာရင်း

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၆/၁၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၀/၂၁ ခုနှစ်အထိ (၅)နှစ် ကြားအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေး အတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသောစိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများစနစ်တကျ ပူးပေါင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်လက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုကောင်းလာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်းပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး

တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောက်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာဦးစားပေး လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပြီးအဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်ချက်အလက်များပါဝင်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
တိုင်ကျိုးကျေးရွာ
ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဂွမြို့နယ်

တိုင်ကျိုးကျေးရွာ လူမှုရေး၊ သယံဇာတ နှင့် အရင်းမြစ်မြေပုံ

အပိုင်း (က)
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁။ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပ အဖွဲ့ အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အတွေ့ အကြုံများကိုလေ့လာသုံးသပ်ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲ အကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက် အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင် ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိ ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတား ဖြစ်စေသော အချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကိုရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထား ပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သော အရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်း များ၏အာရုံ

စိုက်မှုကို ရစေပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ် မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကိုသိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှု ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs)နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက် ဒေသရှိငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက် အလက်များပိုမိုသိရှိ လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့ အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက် လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များ အားသိရှိ လာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသန လုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကိုရရှိနိုင်မည်။ နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကိုမြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကိုအခြေခံကာဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါယင်း သို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။ လူထုဦးဆောင် ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီးအမြင် ရှင်းလင်းမှုရစေကာဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ် ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကိုလူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ် မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

တိုင်ကျိုးကျေးရွာသည် ရခိုင်ပြည်နယ်၏တောင်ဘက် အဆုံးမြို့နယ်ဖြစ်သော ဂွမြို့နယ်တွင်ပါဝင်သော ရွာကြီးတစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။ ဂွမြို့သို့ (၂၄) မိုင်ဝေးပြီး မြောက်ဘက်ရှိ သံတွဲမြို့သို့ (၅၀)မိုင် ကွာဝေးပါသည်။ ရွာ၏အရှည်မိုင်မှာ (၂မိုင်၄ဖာလုံ) ရှိပြီး ဧရာဝတီတိုင်းနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်တို့ ဆက်သွယ်ထားသော လမ်းမကြီးပေါ်တွင် တည်ရှိပါသည်။

ရွာ၏အရှေ့ဘက်တွင် ရခိုင်ရိုးမတောင်ဆွယ်များနှင့် လယ်ကွင်းများ၊ အနောက်ဘက်တွင်အပြာရောင်လွှမ်းနေသော ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်၊ တောင်ဘက်တွင် ရွာဦးကျက်သရေဆောင် ပုဂံတောင်စေတီတော်၊ မြောက်ဘက်တွင် သက်တမ်းအလွန်ကြာမြင့်ပြီး လုံးပတ်(၃၀)ပေ၊ အမြင့် (၁၅၀) ခန့်ရှိ တောင်ပိန္နဲပင်ကြီး ထူးခြားစွာရှိနေပါသည်။ ရိုးမတောင်ဆွယ်များ၊ လယ်ကွင်းများမှ အဖျားခံကာ စီးဆင်းလာသော ချောင်းငယ်၊ချောင်းတိုတို့သည် ရွာကိုဖြတ်၍တစ်မျိုး၊ ဘေးမှဖြတ်၍ တစ်ဖုံ ပင်လယ်ထဲသို့ စီးဆင်းနေပါသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်တွင်တည်ရှိပြီး ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ကမ်းခြေရွာ ဖြစ်သောကြောင့် မိုးအလွန်ကောင်းခြင်း၊ ရာသီဥတုမျှတခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးကိုကောင်းမွန်စေသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်ကြပြီး ရွာတွင်းခြံများတွင် သီးအုန်းများ စိုက်ပျိုးကြသည်။ ကမ်းခြေဒေသဖြစ်သောကြောင့် ငါးပိ၊ ငါးခြောက်စသော ရေထွက်ပစ္စည်းများကိုရနိုင်ပါသည်။ ချောင်းငယ်များမှ လမ်းခင်းကျောက်များ၊ သဲများကိုရနိုင်ပြီး မိုးဦးနှင့်မိုးနှောင်းကာလများတွင် မုန်တိုင်းများ ရံဖန်ရံခါကျရောက်တတ်သည်။

ကျေးရွာသည် ကမ်းခြေရွာဖြစ်သည့်အတွက် ဖြူဖွေးသောသဲသောင်မြေကို လခြမ်းကွေးသဖွယ် ပိုင်ဆိုင်ထားပြီး ရွာ၏ တောင်ဘက်နှင့်မြောက်ဘက်ကမ်းခြေတွင် သန္တာကျောက်တန်း များလည်းရှိသည်။ စိမ်းညို့နေသောအုန်းတောများ၊ ဖြူဖွေးနေသောသဲသောင်ပြင်၊ ကြည်ပြာနေသော ပင်လယ်ပြင် ဖြူဖွေးသော သဲသောင်မြေကို လခြမ်းကွေးသဖွယ် ပိုင်ဆိုင်ထားပြီး ရွာ၏ တောင်ဘက်နှင့် မြောက်ဘက်ကမ်းခြေတွင် သန္တာကျောက်တန်းများလည်းရှိသည်။ စိမ်းညို့နေသော အုန်းတောများ၊ ဖြူဖွေးနေသော သဲသောင်ပြင်၊ ကြည်ပြာနေသောပင်လယ်ပြင်စသည့် အလှတရားများ ပိုင်ဆိုင်ထားသောကြောင့် ကျွန်တော်တို့ရွာကို (ရွှေကမ်းသာရွာ) ဟုပင်တင်စားလိုက်ချင်သည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က)လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၆၃၉) စုနှင့်ကျား (၁၁၄၄)၊ မ(၁၂၁၆) ဦးဖြင့်လူဦးရေပေါင်း (၂၃၆၀) ဦးရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ (၄) ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင် ပျမ်းမျှနှုန်း ၅ ဦးထက် လျော့နည်းသည်။ ကျေးရွာတွင် ရခိုင် လူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်သည် ကျေးရွာရှိ လူဦးရေပေါင်း၏

(၆၇.၂၈%) ခန့်ရှိသဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ် ကောင်းတစ် ရပ်ဖြစ်ကာ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ဒေသစီးပွါးရေး တိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ – ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့်လျော့နည်းသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့် သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စု အားလုံး၏ (၆၈.၈၅%)သည် ဆင်းရဲနှင့် အလွန် အိမ်ထောင်စုအဆင့်အဖြစ် ခံယူကြပြီး (၃.၀၉%) ချမ်းသာသည့်အဆင့်၊ (၂၇.၅၄%) သည် အလယ်အလတ် အဆင့်ရှိကြသည်ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ ကျွဲနွားများ၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှုတို့အပြင် အစိုးရ ဝန်ထမ်းများလည်း ရှိသောကြောင့် ကျေးရွာ၏စီးပွားရေးမှာ အသင့်အတင့်ရှိသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပြားသော်လည်း ရာသီအလိုက် လယ်ယာလုပ်ငန်း၊ ရေလုပ်ငန်း၊ လက်လီလက်ကား၊ ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုးလုပ်ငန်းများ၊ ဆန်ကြိတ်စက်၊ တနိုင်တပိုင်မွေးမြူရေးစသော လုပ်ငန်းများနှင့် အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေ ရရှိနိုင်ကြသည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် တွေ့ဆုံခဲ့သော အိမ်ထောင်စုအားလုံးသည် အကြွေးငွေ ၂၀၀၀၀၀/– ကျပ်မှ (၇၀) သိန်း ကျပ်ထိတင်ရှိနေကြသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန် ကြပြီးအာဟာရပြည့်ဝမှု ရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်း ကျန်းမာကြသည်။ အမျိုးသမီး၊ လူငယ်လူရွယ်၊ သက်ကြီးပိုင်းတို့သည်လည်း တကိုယ်ရည် သန့်ရှင်းရေး နှင့် ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များ ရှိကြသည်။ သို့ရာတွင် တိုင်ကျိုးကျေးရွာသည် အခြေခံအားဖြင့် (၆၃၉) အိမ်၊ လူဦးရေ (၂၃၆၀) ဦးရှိသော်လည်း ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုအနေဖြင့် သားဖွားဆရာမတစ်ဦးသာ လာရောက်မှုရှိနေပါသည်။ ကျေးရွာနှင့် (၄မိုင်)မျှ ကွာဝေးသော ဆပ်သွားကျေးရွာတွင် တိုက်နယ်ဆေးရုံ ရှိသောကြောင့် ထိုသို့သွားရောက်ကုသကြရပါသည်။ သို့ပါသော်လည်း တိုင်ကျိုး ကျေးရွာသည် ရွာကြီးတစ်ရွာဖြစ်သောကြောင့် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း ဆောက်လုပ် ပေးရန် လိုအပ်လျှက်ရှိနေပါသည်။ မြေနေရာလည်းရှိပါသောကြောင့် ဆောက်လုပ် ပေးပါက ကျေးရွာ၏ကျန်းမာရေးအခြေအနေတိုးတက် ကောင်းမွန်လာနိုင်ပေမည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အသင့်အတင့်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာသား အများစုသည်အခြေခံအရေး၊ အဖတ်၊ အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး ဆယ်တန်းအောင်နှင့်ဘွဲ့ရအရေအတွက် အသင့်အတင့်များပြားပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာကို ကျေးရွာရှိ မူလတန်းကျောင်း (၃) ကျောင်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းကျောင်းခွဲတို့တွင် သင်ကြားနိုင်ပါသည်။ အထက်တန်းကျောင်းခွဲအား အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းအဖြစ် ပြောင်းလဲပေးမည်ဆိုပါက ကျေးရွာ၏ ပညာရေး ပိုမိုတိုးတက်လာနိုင်ပေမည်။၎င်းအပြင် မူလတန်းကျောင်းများတွင်လည်း သင်ထောက်ကူပစ္စည်း လုံလုံလောက်လောက်ဖြင့် ပညာရေးဝန်ထမ်းများ သေချာစနစ်တကျဖြင့် သင်ကြားနိုင်ပါကလည်း ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင်သာမက ထိုကျောင်းအား လာရောက်တက်ရောက်သင်ကြားနေသော အခြားရွာများမှကလေးငယ်များ၏ ပညာရေးကိုပါ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့်ပညာရေးနှင့် အခြားနယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟု ယေဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင် နေ့တွက်လုပ်အားခငွေများမှာ အမျိုးသားများက ပိုမို ရကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လုပ်အားသဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှု တူညီ သော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် လုပ်အားလျော့နည်းပြီး ရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးပါဝင်မှုတို့မှာ ယခင်ကအလွန်လျော့နည်းသော်လည်း ယခုအခါပါဝင်မှု ရှိလာစပြုနေပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ကျား/မရေးရာ ညီမျှမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများကို အမျိုးသမီးများသာမက အမျိုးသားများကိုပါ ပေးသင့်ပါသည်။

၄။ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း (၂) ဖွဲ့၊ ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ (၁)ဖွဲ့နှင့် စီးပွါးရေးဆိုင်ရာ (၁) ဖွဲ့တို့ရှိသည်။ ဂေါပကအဖွဲ့သည် ကျေးရွာ၏ ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ကိုင် နေပါသည်။ မြန်မာ့အသေးစား ငွေကြေးအဖွဲ့ကို ပြင်ပမှဖွဲ့စည်းပေးထားပြီး အသေးစားငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းကို အသင်းဝင်ကျေးရွာရှိ အမျိုးသမီးများဖြင့် လည်ပတ်ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိသည်။ ကျေးရွာရှိ အဆိုပါအဖွဲ့အစည်းများမှာ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့အကြား ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ

သဘောတရားတို့နှင့်ပါတ်သက်၍ အားနည်းကြပြီး အဖွဲ့အစည်းများစွမ်း ဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး သင်တန်းများရရှိနိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံ အုပ်ချုပ်မှုပိုမို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းအဖြစ် စပါးနှင့် မြေပဲကို အဓိကထား စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါးစိုက်ဧက (၁၀၅၇.၁၄)ဧကရှိပြီး သီးထပ်အဖြစ် မြေပဲ(၄၂၂) ဧကစိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါးပျမ်းမျှအထွက်မှာ (၄၀) တင်း၊ ဆောင်းမြေပဲ (၂၀) တင်းနှုန်းတို့ ထွက်ရှိကြသည်။

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိနိုင်ကြပြီး စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှလည်း တောင်သူများအတွက် ဝန်ဆောင်မှုများပေးသည်။ တောင်သူအများစုသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်အတွက် ခိုင်းနွားနှင့်အလုပ်သမား မလုံလောက်မှု ပြဿနာကိုရင်ဆိုင်ရတတ်ပြီး လုပ်အားခပိုမိုပေးမှ အလုပ်သမားများကို ငှါးရမ်းရရှိနိုင်ကြကာ ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားရသည်။ တချို့တောင်သူများမှာ အလုပ်သမားရှားပါးမှု နှင့်ကုန်ကျစရိတ်မြင့်တက်မှုတို့ကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် စပါးစိုက်ရာတွင် ကြဲပက်စနစ်ကို သုံးကြသည်။ တောင်သူများသည် တခါတရံတွင် မိုးရွာသွန်းမှု မညီမျှမှုနှင့် ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။

ကျေးရွာတွင် ဝက်မွေးသူအိမ်ထောင်စု အရေအတွက်မှာ တစ်ရွာလုံး၏ ၇၀% ဝန်းကျင်သာရှိပြီး ဒေသမှဝက်မျိုးများကို မွေးမြူကြသည်။ ဒေသကြက်မွေးသည့် အိမ်ထောင်စုလည်း တစ်ရွာလုံး၏ ၉၀% ခန့်ရှိပြီး ဈေးကွက်တွင် ဝယ်လိုအားရှိသည်။ ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပွါးတတ်သော တိရစ္ဆာန်ရောဂါများ အထူးသဖြင့် ကြက်လည်လိမ်ရောဂါသည် အဖြစ်များပြီး ရောဂါကြောင့် သေဆုံးပျက်စီးမှုများရှိတတ်သည်။ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုကို မြို့နယ်မွေးကုဦးစီးဌာနမှ ရရှိနိုင်သော်လည်း ဝန်ထမ်းမလုံလောက်မှုကြောင့် လွှမ်းခြုံဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မှု အားနည်းသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ အဟန့်အတားများအနေဖြင့် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများက မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတည်ထောင်၊ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရန် ချေးငွေကိုအလွယ်တကူ မရရှိနိုင်ကြချေ။ ရွာထဲမှငွေချေးသူများထံမှ ချေးငှါးလျှင်လည်း အတိုးနှုန်းမှာမြင့်မားတတ်သည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ အုန်းသားဖုတ်ခြင်း၊ တံပျက်စည်းထိုးခြင်း၊ နွားတိုင်ကြိုးကျစ်ခြင်း၊ ခြေသုတ်ခုံ လုပ်ခြင်းစသော လုပ်ငန်းများဖြစ်သော်လည်း ဝင်ငွေရနည်း၍ တွက်ချေမကိုက်ပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားအလုပ်များ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဝန်ဆောင်မှု များ၊ ဈေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက် ဗျပ်ထိုး၊ အစိုးရဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။ အခြားလုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစားအလိုက် တွက်ခြေကိုက်မှု အနည်းအပါးမှ အသင့်အတင့်အနေအထားတွင်ရှိသည်။ လက်လုပ်လက်စား အလုပ် များမှာ ရေလုပ်ငန်းများတွင်သာ အလုပ်အကိုင်များပြီး ကျန်အချိန်များတွင် အလုပ် အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေမမှန်ခြင်းကြောင့် တွက်ခြေကိုက်မှု နည်းပါးသည်။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေများပြားပြီး ထိုအခြေအနေမှာ ကျေးရွာ၏ အလားအလာ ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

(ဃ) သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာ၏အရှေ့ဘက်တွင် လယ်ကွင်းများနှင့် ဆက်စပ်လျှက် အမြဲစိမ်းတော များပေါက်ရောက်သည့် တောင်ကုန်းတောင်တန်းများရှိပါသည်။ ယခင်က ၎င်းတောင် ပေါ်တွင် သစ်ပင်ကြီးများပေများစွာပေါက်ရောက်ခဲ့သော်လည်း ယခုအချိန်တွင် မရှိတော့ပါ။ ထိုသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ ထိန်းသိမ်းစိုက်ပျိုးမှုမရှိပဲ လူတစ်စု၏ ကိုယ်ကျိုး စီးပွားအတွက် အသုံးချသွားမှုကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် အစိုးရထံမှ အစုအဖွဲ့ ပိုင်သစ်တော တည်ထောင်ခွင့်လက်မှတ် ရရှိထားသော်လည်း သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့ အစည်းများ၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုမရရှိသေးသဖြင့် စိုက်ပျိုးထိန်းသိမ်းကာကွယ်မှု အားနည်း နေသေးသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေး လုပ်ငန်းများနှင့် ဖောက်ဖျက်ကြူးလွန်သူများကို ထိရောက်သောအရေးယူမှုများ ပြုလုပ်သင့်ပေသည်။ သို့မှသာ သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ဆုံးရှုံးမှုကို ကာကွယ်နိုင်ပြီး ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုမှလည်း ကာကွယ်နိုင်ပေမည်။

ဂွမြို့နယ်သည် ကမ်းရိုးတန်းဒေသဖြစ်သောကြောင့် မုန်တိုင်းများမကြာခဏ ကျရောက်တတ်ပါသည်။ ၁၉၈၂ခုနှစ်မှ ၂၀၀၄ခုနှစ်တို့တွင် မုန်တိုင်းများ ကျရောက် ခဲ့ပါသည်။ မုန်တိုင်းကျရောက်ပါက ဤကျေးရွာသည် အမြဲတမ်း ပါဝင်လျှက်ရှိသည်။ ဤကျေးရွာသည် အခြားရွာများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ပထဝီအနေအထားအရ ပေ (၂၀) နိမ့်ကျလျှက်ရှိသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ သို့ပါ၍ မုန်တိုင်းကျရောက်လာပါက ခိုလှုံနိုင်ရန်အဆောက်အဦးမရှိပါ၍ မုန်တိုင်းဒဏ်ကို ခံစားကြရသည်။ မုန်တိုင်းဒဏ်မှ

ကာကွယ်နိုင်ရန် အဆောက်အဦး ဆောက်လုပ်နိုင်မည်ဆိုပါက ကျေးရွာတွင် ကျရောက် တတ်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်အား ကာကွယ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါ သည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှတောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ချေးငွေကို တစ်လအတိုးနှုန်း ၆၇ ပြားတိုး၊ တစ်ဧက တစ်သိန်းခွဲ ကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံးဆယ်ဧကအတွက် ချေးယူနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာမှ ငွေတိုးချေးသူများ ထံမှလည်း အတိုးနှုန်းကြီးစွာ ချေးယူရခြင်း၊ (ပက်မြန်မာ) ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့မှလည်း ချေးယူကြရပါသည်။ ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကို အကြောင်းရင်းမျိုးစုံ (ရိက္ခာ၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး)တို့အတွက် အထူးသဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာအတွက် ချေးယူကြပြီး ကျေးရွာတွင် ချေးငွေလိုအပ်ချက် များပြား ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင်း အကြွေးထားရှိမှုအနေအထားကို လေ့လာဆန်းစစ်ခဲ့ချက်အရ ပါဝင်သောဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ အားလုံးသည်အကြွေး ယူထားကြပြီး အကြွေးငွေ ၂၀၀၀၀၀ ကျပ်မှ (၇၀) သိန်း အထိချေးယူထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်း(၃)ကျောင်း၊ အလယ်တန်းကျောင်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းခွဲများရှိပါသည်။ မူလတန်းကျောင်းများမှာ အလျား၄၀ ပေ၊ အနံ၃၀ပေ၊ အမြင့်၂၀ပေ အရွယ်ရှိသွပ်မိုး၊ အုတ်နံရံကာနှင့် အင်္ဂတေ အခင်းကျောင်းဆောင်၊ အထက်တန်းကျောင်းဆောင်မှာ အလျား၁၈၀ပေ၊ အနံ၃၀ပေ နှင့်အမြင့်၁၈ပေ အရွယ်ရှိသွပ်မိုး၊ အုတ်နံရံကာနှင့် အင်္ဂတေအခင်းကျောင်းဆောင်တွင် သင်ကြားနိုင်ပါသည်။ ရွာသားအားလုံးမှာရေးတတ်ဖတ်တတ်ကြပြီး မူလတန်းအောင် ရာခိုင်နှုန်းမှာ မြင့်မားသည်။ ကျောင်းတွင် ပရိဘောဂတို့လုံလောက်မှုရှိပြီး မူလတန်းပြ ဆရာ/မ (၁၆) ဦး၊ အလယ်တန်းတွင် ဆရာ/မ (၁၃)၊ အထက်တန်းတွင်(၆)ဦး စုစုပေါင်း (၃၅) ဦးရှိသည်။ အထက်တန်းနှင့် အလယ်တန်းတွင် လစ်လပ် တစ်နေရာစီရှိနေပြီး ဖြည့်ဆည်းပေးမှု မရှိသေးသည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။

ကျေးရွာတွင် သားဖွားဆရာမတစ်ဦးသာရှိ၍ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အလွန်အားနည်းနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများ၏ ကျန်းမာရေး အတွက် ရွာနှင့် (၄)မိုင်ဝေးသော တိုက်နယ်ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကုသ ရသည်။

ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေအတွက် လက်ငင်ရေတွင်း၊ လက်နှိပ်တုံကင်များကို သုံးစွဲကြပါသည်။ တစ်ရွာလုံးနီးပါးယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ် သုံးစွဲကြပြီး ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်သာ တောထိုင်စနစ်ကိုသုံးနေဂသေးကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်ကြောင့် ဆက်စပ်ဖြစ်ပွါးတတ်သော ရောဂါဖြစ်ပွါးမှုများ မရှိသော်လည်း ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတများ လိုအပ်နေသေးကြောင်း တွေ့ရပါ သည်။

(ဆ)လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့်အနေအထားသီးသန့်မရှိပေ။ သူတို့သည် ကျေးရွာရှိလူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပြီး ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင်လည်း ရိုးရာအကများဖြင့် တင်ဆက်ပါဝင်ကြသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ဆောင်ရွက်သည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းသီးသန့် ဖော်ဆောင်ခြင်းမရှိသေးချေ။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦး - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာသည် အစိုးရအဝေးပြေးလမ်းမကြီးဘေးတွင် တည်ရှိသောကြောင့် ထိုလမ်းမှာ ကတ္တရာလမ်းဖြစ်ပြီး ရွာတွင်းလမ်းများမှာ မြေသားလမ်းသာဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်မှကူညီပေးသည့်ငွေကြေးဖြင့် ခင်းထားသောလမ်းတို (၅) လမ်း ပေအရှည် (၂၅၀၀) ခန့်နှင့် ကိုယ်ထူကိုယ်ထခင်းထားသော လမ်းတို (၃) လမ်းပေအရှည် (၁၂၀၀) ခန့်တို့ကို ကျောက်ချောလမ်း ခင်းထားနိုင်သည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးအတွက် မော်တော်ဆိုင်ကယ်(၂၇၆)စီး၊ ဓါတ်မီးခွဲကား (၉) စီး၊ စက်ဘီး (၃၀၀) စီး၊ ကုန်ကား(၂၁) စီး၊ ထော်လာဂျီ (၁၂) စီးတို့ကို အသုံးပြုလျှက်ရှိသည်။

ကျေးရွာတွင်တစ်ရွာလုံး ဖုန်းများကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး အခြား လုပ်ငန်း များလည်း ဆက်သွယ်လုပ်ကိုင်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ပုဂ္ဂလိက လျှပ်စစ်မီး၊ ဆိုလာမီးကို အဆင်ပြေသူ အိမ်ထောင်စုများသုံးနိုင်ကြပြီး အဆင်မပြေသူ အိမ်ထောင်စုများမှာ ဖယောင်းတိုင်ကိုသာ ယခုအချိန်ထိ သုံးနေ ရသေးကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် စာကြည့်တိုက်တစ်ခုရှိသော်လည်း စာဖတ်မည့်သူမရှိ၍ လည်ပတ်မှုမရှိပဲ ရပ်ဆိုင်းနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(ဈ)တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ သို့သော်ရွာသားများသည် မိုဘိုင်း ဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သောသတင်းအရင်းအမြစ်များ အတွက်လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်သိရှိနိုင်သည်။ အာမခံစနစ်ကို ချိတ်ဆက် အသုံးပြု နိုင်သော်လည်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ထား သူမရှိသလောက်ပင်ဖြစ်သည်။ ရွာသား များသည် ရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွါး ခြင်းနည်းပါးသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ကျေးရွာတွင် ပညာတတ်လူငယ်များပေါများသောကြောင့် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ သင်တန်းများပေးနိုင်ပါက လူငယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျန်းမာရေးဌာန၏ ဖော်ပြချက်အရ ယေဘုယျအားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ဆေးကုသမှုခံယူရန် လိုအပ်လာပါကလည်း ဆပ်သွားတိုက်နယ်ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကုသနိုင်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေစိုက်ပျိုးဧက (၁၀၅၇.၁၄) ဧကရှိပြီး မိုးစပါး တစ်ခုတည်းသာ စိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ အကယ်၍ တစ်ဖက်ဆည်ကန်တစ်ခု တည်ဆောက်ပေးနိုင်ပါက နွေစပါးကိုပါ စိုက်ပျိုးနိုင်ပြီး သီးနှံထုတ်လုပ်မှု (၂) ဆ တိုးလာမည်ဖြစ်သည်။ နွေရာသီသောက်သုံးရေအတွက်လည်း တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ အထောက်အကူပြုနိုင်ပေမည်။ ကျေးရွာတွင် မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ပါက လျှပ်စစ်မီးများသုံးလာနိုင်သဖြင့် သစ်တောပြုန်းတီးမှုကို ကာကွယ်သည့် အပြင်ကျောင်းသူ/သားများ၏ ဘဝတိုးတက်မြင့်မားလာပေမည်။

ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးထွက်ကုန်ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ကောင်းသဖြင့် အထူး သဖြင့်ကြက်နှင့် ဝက်ကို တိုးချဲ့မွေးမြူရန် အခွင့်အလမ်းသာသည်။ သို့သော်မွေးကု ဦးစီးဌာမှ လိုအပ်သောနည်းပညာ ပိုင်းဆိုင်ရာပံ့ပိုးမှုကိုလည်းတိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်ပေး ရန်လိုအပ်သည်။ ဒေသထွက်ကုန်အမျိုးမျိုးတို့ကို တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်ဆက်သွယ်ထား သော လမ်းမကြီးမှတဆင့် ရန်ကုန်မြို့သို့ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်ပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာသည် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်သည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း ဈေးကွက်ရရှိရန်အတွက် မိုင်(၆၀၀)ကျော်ဝေးသော ရန်ကုန်မြို့ထိ သွားရောက်နေရသဖြင့် လတ်တလောအခြေအနေမှာ ဈေးကွက်အလှမ်းကွာဝေးသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုမရှိခြင်း၊ အတိုးနှုန်းသက်သာသော ချေးငွေရရှိနိုင်မှုမရှိခြင်း၊ အိမ်တွင်းမှုထုတ်ကုန်မှာ အကြီးစားဈေးကွက်မရှိခြင်းတို့ကြောင့် ပုံမှန်ဝင်ငွေရရှိမှု နည်းပါးကြပါသည်။

ကျေးရွာသူ/သားများမှာ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးတို့ကို စီးပွားဖြစ်ထွန်းအောင်လုပ်ကိုင်ချင်ကြသော်လည်း ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီရန် ချိတ်ဆက်နိုင်မှုအားနည်းခြင်း၊ နည်းပညာပိုင်းအားနည်းခြင်း၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် ငွေကြေးလုံလောက်မှုမရှိ ခြင်းတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဓိကကျသော အဟန့်အတားစိန်ခေါ်မှုများဖြစ်ပါသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး လာမည့်ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်းချမှတ်ထားပါသည်။

က.၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် လူမှုဘဝမြှင့်တင်ရာတွင် အထောက်အပံ့ဖြစ်သော သောက်သုံးရေ၊ ပညာရေး၊ လမ်းတံတားနှင့် လျှပ်စစ်မီး များရရှိလာစေရမည်။

က.၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးနှင့် ကျမ်းမာရေးမှတဆင့် ကလေးငယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည် နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်းလာစေရမည်။

က.၃) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် လမ်းတံတားများကောင်းမွန်ခြင်းမှတဆင့် ကျေးလက်မှသည် မြို့ပြဆီသို့ လူနေမှုဘဝအဆင့်အတန်း မြင့်မားလာစေရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

ခ-၁) ကျေးရွာတွင် ရွာတွင်းလမ်းများ ကျောက်ချောခင်း၊ တံတားများ ပြန်လည်ပြုပြင်တည်ဆောက်ခြင်းစသော လုပ်ငန်းများဖြင့် ကျေးရွာ၏ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကို တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ခ-၂) ကျေးရွာတွင် အ.ထ.ကခွဲကျောင်းအား အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းအဖြစ်တိုးမြင့်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှ မီးရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ နှစ်စဉ်အတိုးနှုန်းသက်သာသောချေးငွေများရရှိနိုင်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းများဖြင့် ကျေးရွာကို ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ခ.၃) ကျေးရွာတွင် တစ်ဖက်ဆည်ကန်တစ်ခု တည်ဆောက်ပြီး နွေစပါးစိုက်ပျိုးကာလယ်ယာထုတ်ကုန်ကို (၂) ဆတိုးစေခြင်း၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများကိုအရစ်ကျနှင့် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ပြီး ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးကို ပိုမိုလုပ်ကိုင်လာနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ခ.၄) ကျေးရွာတွင် စက်ရုံအလုပ်ရုံများ ပေါ်ပေါက်လာအောင် နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လူငယ်များအတွက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ၊ ကွန်ပျူတာသင်တန်းစသော နည်းပညာများရရှိအောင်သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများ အကြားအစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့် ထိပ့်ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကိုရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများအသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင် စပါးအပြင် မြေပဲကိုပါ သီးထပ်အဖြစ်စိုက်ပျိုးကြသည်။ သမရိုးကျသဘာဝအတိုင်း စိုက်ပျိုးရခြင်းကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်း လျော့နည်းခြင်းနှင့်

ကြုံတွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများကို နိုင်ငံတော်၏ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

(ခ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဘဏ်လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆင်းရဲတောင်သူ၊ အလယ်အလတ်တောင်သူနှင့် တောင်သူကြီးများအတွက် လိုအပ်သော ချေးငွေရရှိရန်စနစ်များ ပြောင်းလဲချမှတ်သင့် သည်။ အထူးသဖြင့် လယ်သမားများ၊ မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်လိုသူများ နှင့် ဈေးရောင်း စသည့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မလုပ်ကြသော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများအတွက် အတိုးနှုန်း သက်သာသည့် ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးသင့်ပါ သည်။

(ဂ) ဒေသနှင့် ကိုက်ညီသော လုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင် ရာသီချိန်လုပ်ငန်းကိုသာ မှီခိုနေရပြီး နေ့စဉ်ပုံမှန်ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ မရှိခြင်းကြောင့် အထူးသဖြင့် ဆင်းရဲသား လက်လုပ်လက်စား ကျလမ်းလုပ်ကိုင်သူ များအတွက်ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသော အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်း များကိုထူထောင်ပေးခြင်း၊ ကမ်းခြေဒေသဖြစ်သဖြင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းများ ရရှိအောင် နိုင်ငံတော်မှ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

၈။ စီမံကိန်း စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏ စီမံချက်များသည် အကောင်အထည် ဖော်မည့်ဗျူဟာ များကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထား နိုင်လည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ် ချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလ အတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန်ပါဝင်ပေးမည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်ဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျေးရွာလူထုက ကျေးရွာတွင် လိုအပ်ချက်များကို တင်ပြတောင်းဆိုထားသော စီမံချက်များထဲတွင် ငါးနှစ်တာကာလအတွက် မဲစနစ်ဖြင့် ဦးစားပေး ရွေးချယ် ခဲ့ကြသော စီမံချက်များသည် ကျေးရွာတွင်လိုအပ်သော အဓိကလိုအပ်ချက် များကို ရွေးချယ်တင်ပြထား ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ငါးနှစ်တာကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း တဆက်တည်း ရွေးချယ်

ထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မှုဘောင်အတွင်း နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို တိုးမြင့်ဆောင်ရွက်သွားကြပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စု ခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်းစီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို စိစစ်စိပ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ ဦးစီးဌာနများအတွက် သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို သိရှိနားလည် စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စီပွားရေးအကျိုးပြုဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှု ဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက် အကူပြုပါသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်း တို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်း အခြား များကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ် ခြင်းတွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်
- စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့တို့ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည်နှစ်သစ်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်း အဝေးတွင်စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့ စီမံ ချက်များကိုရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြား အေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေး စီမံချက် လုပ်ငန်းများမှ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင်သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ

ကဏ္ဍ/အကြောင်းအရာ	အဆိုပြုစီမံချက်	ဦးစားပေး အဆင့်	ရမှတ်	မှတ်ချက်
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး	ရွာတွင်းလမ်းအားကျောက်ချောခင်းခြင်း	၁	၁၀၀	
လမ်းတံတားကောင်းမွန်ရေး	တံတားအားသံကူကွန်ကရစ်တံတားအဖြစ်တည်ဆောက်ပေးခြင်း	၁	၁၀၀	
မီးလင်းရေး	၂၄နာရီမီးလင်းအောင်ဆောင် ရွက်ပေးခြင်း	၂	၉၀	
လူငယ်နှင့်အားကစား	အားကစားကွင်းအဆောက်အဦး ဆောက်ပေးခြင်း	၃	၇၀	
ပညာရေး	အစိုးရအထက်တန်းအဖြစ်အဆင့်မြှင့်တင်ပေး ခြင်း	၁	၁၀၀	
စိုက်မွေးမဟုတ်သောအသက် မွေးလုပ်ငန်းများ	ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသောအလုပ်ရုံစက်ရုံများဖန်တီးပေးစေလို ခြင်း	၅	၄၀	
မွေးမြူရေး	မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်သော နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	၅	၄၀	
စိုက်ပျိုးရေး	စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သောနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုပေး ခြင်း	၃	၇၀	
စိုက်ပျိုးရေး	ခေတ်မီလယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများချပေးခြင်း	၂	၉၀	

ကျန်းမာရေး	ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်ပေးခြင်း	၂	၉၀	
လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု	အရက်မူးရစ်ကင်းစင်ဖို့ဖြစ်အောင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း	၅	၄၀	
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်း	ကွန်ပျူတာသင်တန်းကျောင်းဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း	၄	၆၀	
လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု	သဘာဝဘေးဒဏ်ခိုလှုံရန်အဆောက်အဦးဆောက်လုပ်ပေးခြင်း	၃	၇၀	
ပညာရေး	ပညာရေးဝန်ထမ်းနေထိုင်ရန်အိမ်ယာဆောက်ပေးခြင်း	၄	၆၀	
ရေပေးရေး	တစ်ဖက်ဆည်ကန်ဆောက်ပေးခြင်း	၄	၆၀	

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းကာလကို စီမံချက်လုပ်ငန်းများ ပြီးမြောက်အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မှုပေါ်မူတည်ပြီး နှစ်စဉ်ပြုပြင်ရေးဆွဲမည်ဖြစ်ပြီး လက်ရှိအနေဖြင့်ရေးဆွဲ ထားသောစီမံကိန်းကာလအပိုင်းအခြားကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	အဆိုပြုစီမံချက်	ဦးစားပေးအဆင့်	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀
၁	ရွာတွင်းလမ်းအားကျောက်ချောခင်းခြင်း	၁	√				
၂	တံတားအားသံကူကွန်ကရစ်တံတားအဖြစ်တည်ဆောက်ပေးခြင်း	၁	√				
၃	၂၄နာရီမီးလင်းအောင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း	၂		√			
၄	အားကစားကွင်းအဆောက်အဦး ဆောက်ပေးခြင်း	၃			√		
၅	အစိုးရအထက်တန်းအဖြစ်အဆင့်မြှင့်တင်ပေးခြင်း	၁	√				
၆	ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသောအလုပ် ရုံစက်ရုံများဖန်တီးပေးစေလိုခြင်း	၅					√
၇	မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်သောနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	၅					√
၈	စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်	၃			√		

	သောနည်းပညာဝန်ဆောင်မှု ပေး ခြင်း						
၉	ခေတ်မှီလယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများချပေး ခြင်း	၂		√			
၁၀	ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း တည်ဆောက်ပေးခြင်း	၂		√			
၁၁	အရက်မူးရစ်ကင်းစင်ဖို့ဖြစ်အောင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း	၅					√
၁၂	ကွန်ပျူတာသင်တန်း ကျောင်းဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း	၄				√	
၁၃	သဘာဝဘေးဒဏ်ခိုလှုံရန်အဆောက်အဦးဆောက်လုပ် ပေးခြင်း	၃			√		
၁၄	ပညာရေးဝန်ထမ်းနေထိုင်ရန် အိမ်ယာဆောက် ပေးခြင်း	၄				√	
၁၅	တစ်ဖက်ဆည်ကန်ဆောက် ပေးခြင်း	၄				√	

၉။ **ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်**

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏ များသည် ရည်ညွှန်းနမူနာဖြစ် ကိုးကားရန်ပမာဏသာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက် နိုင်ရန်အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက် ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီသည် တချို့စီမံချက် များကိုရေးဆွဲရာ တွင်မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျတ်အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက် ပမာဏတွင်ကျေးရွာ လူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှုများကိုထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။

(ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန်စသည်)

စဥ	**စီမံကိန်း**	**ရန်ပုံငွေ**	**ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (ကျပ်)**			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	**ငွေလုံးငွေရင်း**	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း	လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု
၁	ရွာတွင်းလမ်းအားကျောက်ချောခင်းခြင်း			√		
၂	တံတားအားသံကူကွန်ကရစ်တံတားအဖြစ်တည်ဆောက်ပေးခြင်း			√		
၃	၂၄နာရီမီးလင်းအောင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း			√		
၄	အားကစားကွင်းအဆောက်အဦး ဆောက်ပေးခြင်း			√		
၅	အစိုးရအထက်တန်းအဖြစ်အဆင့်မြှင့်တင်ပေး ခြင်း		√			
၆	ဒေသနှင့်ကိုက်ညီသောအလုပ်ရုံစက်ရုံများဖန်တီးပေးစေလိုခြင်း			√		
၇	မွေးမြူရေးနှင့်ပတ်သက်သောနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း				√	

၈	စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သော နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုပေး ခြင်း				√	
၉	ခေတ်မှီလယ်ယာသုံးစက်ကိ ရိယာများချပေးခြင်း			√		
၁၀	ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတည် ဆောက်ပေးခြင်း			√		
၁၁	အရက်မူးရစ်ကင်းစင်ဇုံဖြစ် အောင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း					√
၁၂	ကွန်ပျူတာသင်တန်းကျောင်း ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း					√
၁၃	သဘာဝဘေးဒဏ်ခိုလှုံရန်အ ဆောက်အဦးဆောက်လုပ် ပေးခြင်း			√		
၁၄	ပညာရေးဝန်ထမ်းနေထိုင်ရန် အိမ်ယာဆောက် ပေးခြင်း			√		
၁၅	တစ်ဖက်ဆည်ကန်ဆောက်ပေး ခြင်း			√		

၁၀။**ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ် များ**

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကိုကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင် အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ လူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် ပေါင်းစပ်ညှိ နှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့် ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအ

သီးသီးအား တာဝန် ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည် ဥပမာ–မိဘ၊ ဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း ပညာရေးအရည်အသွေးကောင်းမွန် တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ မွေးမြူရေးအဖွဲ့မှလည်း မွေးမြူရေး ထွက်ကုန်လုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာထွက်ကုန်နှင့် ကုန်ထုတ် လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်း လုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက် စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာအဖွဲ့က ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့ များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်းရန် လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် မတတ်နိုင်သော အကူအညီများရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ–မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်း ပညာရေးသင်ကြားမှုအရည်အသွေးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ် ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ မွေးမြူရေးအဖွဲ့မှလည်း မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်ပစ္စည်း နှင့်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက်မြို့နယ်မွေးကုဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာထုတ်ကုန် လုပ်ငန်းတိုးတက်လာရေးနှင့်အထောက်အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆောက်လုပ်ရေးဌာနတိုနှင့်ဆက်သွယ်၍ စိုက်ပျိုးရေးနည်း ပညာများ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်း ပုံစံနှင့်တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ နည်းပညာများကို ရယူပါ မည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင်လို အပ်ပါသည်။

*ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည်လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ

*စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊

လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများစီမံကိန်း လုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာကြီးကြပ်မှု ပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးလွှမ်း ခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့က တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့ခွဲ ၏တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာမြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူ ပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် တာဝန်ပေး ထားသော အဖွဲ့ခွဲကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာအစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်တော်တို့ကော်မတီအနေဖြင့်လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ ရေးအစီအစဉ်များထားရှိရမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်း လုပ်ငန်း တွင် အသုံးပြုသူများထံမှအသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာ အလျောက်ထည့်ဝင်လို သူများထံမှ အလှူငွေ ကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောက်ရွက်မည် ထို့အပြင် တံတားပေါ် ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက်သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့ခွဲအား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-အားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင် ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘ၊ ဆရာအသင်း စသည့်ဖြင့် ဆောင်ရွက် ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်တော်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအားစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲ ဖြတ်ကြပါမည်။ ပထမဦးစွာ ကြီးကြပ် စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်း များဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ထိုမှသာရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ် စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့်လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

ကျွန်တော်တို့သည် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၏ လုပ်ငန်း ပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှုတို့ကို စနစ်တကျကြီး ကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃) လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက် ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍာအလိုက်စစ်ဆေး သုံးသပ်ပါ မည်။အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ပထမဆုံးသတင်းအချက် အလက်များရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက် များသည်စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့်အညွှန်းကိန်းများဖြစ်ပါမည်။ (၃) လပတ်ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် အဖွဲ့နှင့်အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ကြီးကြပ် စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှုအစီရင်ခံစာကို ရွာလူထု အစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့မှဦးဆောင်ပါမ ည်။ (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်အလက် များပေါ်ဦးတည်ပါမည်။

(၁) **လုပ်ငန်းပိုင်ဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု**

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့်ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအ တာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အဟန့်အတား များနှင့် ပြုပြင်သင့်သောအဆိုပြုချက်များ
- ပြုပြင်ပြောင်းခဲဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်း များ

(၂)**ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု**

- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့်နှိုင်းယှဉ်၍)
- (၃)လပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံ တွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန်အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း(၃)လပတ်

ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ် ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စု ဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာန များသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ - ၃ မျက်နှာပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါသည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များလိုအပ်သော အကူအညီအထောက်အပံ့များ စသည်တို့ပါဝင်ပါသည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းအကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာကျွန်ုပ်တို့ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ် များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

*ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြား သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း များစ သည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့ အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကိုပြန် လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက် နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့်စီမံဆောင်ရွက်စဉ် ပထမဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက်လေ့လာ စောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာ ကဲ့သို့ နည်းပညာအကူအညီ များကိုမြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါ သည်။

ကိုးကားစာရင်း

၁။ ၂၀၁၅/၁၆။ ပြေဖြူကလေး၊ သာယာဝတီမြို့နယ်၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း။
၂။ကျေးရွာအကျိုးတော်ဆောင်များဖြည့်စွက်ထားသော ထောက်ကူပြု ဇယားများ။
၃။ကျေးရွာအကျိုးတော်ဆောင်များဖြည့်စွက်ထားသောတအိမ်ထောင်စုအချက်များ။
၄။တိုင်ကျိုးကျေးရွာအုပ်စုဆွေးနွေးခြင်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ။

တိုင်ကျိုးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၂၂	၂၇	၄၉	၂.၀၇
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်အောက်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၅၇	၅၃	၁၁၀	၄.၆၆
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၆၂	၆၈	၁၃၀	၅.၅၀
၉ နှစ်အထက်မှ ၁၅ နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၁၀၈	၁၁၉	၂၂၇	၉.၆၁
၁၅ နှစ်အထက်မှ ၆၀ နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၇၈၃	၈၀၅	၁၅၈၈	၆၇.၂၈

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစု ပေါင်း	စုစု ပေါင်း၏ %
၆၀ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၁၇၂	၂၁၃	၃၈၅	၁၆.၃၁
စုစုပေါင်း လူဦးရေ		**၁၂၀၄**	**၁၂၈၅**	**၂၄၈၉**	**၁၀၀%**
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု – ၆၃၉		**တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ – (၄ယောက်)**			

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မြန်မာနိုင်ငံစံနှုန်းအရ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၅) ယောက်ရှိရမည်ဖြစ်သော်လည်း တိုင်ကျိုးရွာတွင် ပျမ်းမျှလူဦးရေ (၄) ဦးသာရှိ၍ မြန်မာနိုင်ငံစံနှုန်းထက် လျော့နည်း၍ လူသားအရင်းအမြစ်လျော့နည်းပါသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(၁.၂.၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
၁	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂၀၀	၃၁.၂၉	၂၉၅		လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊	၃၅၆	၅၅.	၆၃၄		လယ်ငှား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား		၇၁			
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၅	၁.၇၈	၇		ကြက်၊ ဝက်
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၃	**ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၆	၁.၉၃	၆		ကမ်းနီးငါးဖမ်းလုပ်ကိုင်
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၄	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အမိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင် လုပ်အားး		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၆	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၇	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက်					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အလုပ်သမား					
၈	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄	၀.၆၂	၄		ဆိုင်ကယ်
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၉	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၀	**လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂၇	၄.၂၂	၅၀		စားသုံးကုန်နှင့် လူသုံးကုန်များ ကိုကိုယ်တိုင်

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အားများ		
						ရောင်းချ
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၁	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၂	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၃	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၄	**အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၅	**ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၆	**ပညာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၇	**ကျန်းမာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၈	**လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၉	**ကျပန်းလုပ်ငန်းများနှင့်အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက်	၄၁	၆.၄၁	၄၁		ကျပန်း

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အလုပ်သမား					
၂၀						
	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ – UN, INGOs, Companies, etc.,)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
	စုစုပေါင်း	**၆၃၉**	**၁၀၀%**	**၁၀၃၇**		

ရင်းမြစ် … (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကလုပ်ကိုင်ကြပြီး ကျပန်းလုပ်ငန်းများ၊ လယ်ငှားလုပ်သူများနှင့် လက်လီ လက်ကားရောင်းဝယ်ရေးကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၁.၂.၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး

လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး(ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	**၃၀၀၀**	**၃၀၀၀**	**၂၅၀၀**	**၂၅၀၀**	**ကောက်စိုက် ။ပျိုးနုတ် ရာသီလိုက်**
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား					
၃	ငါးလုပ်ငန်း – ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား	**၂၀၀၀**	**–**	**၂၀၀၀**	**–**	**ညဘက်လုပ်ကိုင်ခြင်း**
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း						
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား					
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သ မား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	**၃၅၀၀**	**–**	**၃၀၀၀**	**–**	**လက်သမား**
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား					
၈	လက်လီ–လက်ကား	နေ့					

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး(ကျပ်)		အနည်းဆုံး(ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
	ရောင်းဝယ်ရေး	စား					
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်း ပေးသူ စသည်)	နေ့စား					
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက် ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား					

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့်ရသောအလုပ်သမားများ၏တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် **အလုပ်လုပ်ကိုင်ရာတွင် အလုပ်ချိန်နှင့်လုပ်အားခဝင်ငွေမှာ မျှတမှုမရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် တစ်ရာသီသာလုပ်ကိုင်ကြပြီး နေ့စဉ်ဝင်ငွေရ အတည်တကျမရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။**

(၁.၃) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်းအကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၁၀၅၇.၁၄	သင့်	မရ	မရှိ
ယာမြေ /တောင်ယာ	၂	သင့်	မရ	မရှိ
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၃၀.၇၅	သင့်	မရ	မရှိ
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း				
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း	၃၇.၀၀	သင့်	မရ	မရှိ
ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာမြေ				
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	၁	သင့်	မရ	မရှိ
စားကျက်မြေ				
ပလပ်မြေ				
အခြား				
စုစုပေါင်း	**၁၁၂၇.၉၆**			

ရင်းမြစ် ... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။**

မှတ်ချက်။ ။ရေရှိသည့် နေရာအမျိုးအစား – ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လယ်မြေအများစုမှာ မိုးရာသီ၌သာ ရေရှိ သဖြင့် ဆောင်းသီးနှံစိုက်ပျိုးရန် လယ်သမားများအခက်တွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် လယ်သမားအများစုမှာ မိသားစုစားဝတ်နေရေး ဖူလုံမှုမရှိကြပါ။

(၁.၃.၂) ခတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ခေတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ခေတ်ငွေ့/ရေနံ)	**မရှိ**	**ခက်**
အခြား ရင်းမြစ်များ	**များ**	**လွယ်**
အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်		
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်မျ ား	**နည်း**	**ခက်**
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	**များ**	**လွယ်**

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ခေတ်သတ္တုနှင့်ပတ်သက်၍ ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများ လက်လှမ်းမမှီပါ။ **လမ်းခင်းကျောက်၊ သဲများကို လွယ်ကူစွာ ရရှိနိုင်သည်။** သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ**နှင့်** သဘာဝအပင် မျိုးစိတ်များ **ဖြစ်သော** နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ**လည်း ရှိပါသည်။**

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	**သတ်မှတ်စံနှုန်း**			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	**အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု**	**ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု**	**အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု**
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	**၁၀ဧကအထက်**	**၅ဧက**	**၅ဧကအောက်**	မြေယာမဲ့
အိမ်အခြေအနေ	သွပ်မိုး၊ပျဉ်	ဓနိမိုး၊ပျဉ်	ပျဉ်ခင်း	ဓနိမိုး၊ ထရံကာ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
	ထောင်	ထောင်	ခနီမိုး	
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	ထွန်စက်၊ နွား	နွား	ထယ်ထွန်	မရှိ
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ကား၊တီဗွီ၊ စလောင်း၊ ဖုန်း၊ စက်ဘီး	ဆိုင်ကယ်၊တီဗွီ၊ စလောင်း၊ဖုန်း၊ စက်ဘီး	ဆိုင်ကယ်၊ ပေါ်တေဘယ်၊ စက်ဘီး	ဖုန်း
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	ကုန်ကား၊ ဆန်စက်၊ လယ်	လယ်	လယ်	ကျဘမ်း
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု				
အိမ်ထောင်စု – ၆၃၉	၂၃ (၃.၅၉%)	၁၇၆ (၂၇.၅၆%)	၃၀၉ (၄၈.၃၅%)	၁၃၁ (၂၀.၅၀%)

ရင်းမြစ် … (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဥစ္စာဓနအခြေအနေအဆင့် ခွဲခြားရာတွင် အဆင်ပြေသူအိမ်ထောင်စုမှာ နည်းပါးကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓန အဆင့် “၃” နှင့် “၄” အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု%	ဖြေရှင်းသည့် နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၇၀	၅၀%	ကြွေးယူဖြေရှင်း
၃ လနှင့် ၆ လအောက်	၃၅	၂၅%	ကြွေးယူဖြေရှင်း
၆ လ မှ ၁၂ လ အထိ	၃၅	၂၅%	ကြွေးယူဖြေရှင်း

ရင်းမြစ်..ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဝမ်းစာမဖူလုံသူများမှာ တစ်ရွာလုံး၏ ၆၈.၈၅% ဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်			
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်			
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု			
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု			

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု			

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဇယားတွင်ဖော်ပြထားသော အိမ်ထောင်စုများတစ်အိမ်ထောင်စုမှ မရှိပါ။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှု	လတ်	ဒေသတွင်းထွက်ရှိမှုဖြင့်လုံလောက်သည်။
၂	သဘာဝရင်းမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ)	နိမ့်	သဘာဝမိုးရေရရှိခြင်း
၃	ရေကြီးခြင်း	လတ်	မိုးရာသီတွင်ရန်ဖန်ရံခါ
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	နိမ့်	
၆	မုန်တိုင်း	နိမ့်	တခါတရံမုန်တိုင်းကျရောက်ခြင်း
၇	လျှော်င	နိမ့်	
၈	မီးဘေး	နိမ့်	
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	နိမ့်	
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	နိမ့်	
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်	စီးပွားရှာကိုကျိုးသမားများ၏ စည်းကမ်းမဲ့ထုတ်လုပ်ခြင်း

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	
၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	နိမ့်	
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှု	နိမ့်	
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲစသည်	နိမ့်	
၁၉	အခြား	နိမ့်	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဒေသတွင်းထွက်ရှိမှု စားသောက်ကုန်နှင့်စားသောက်မှု မှာဖူလုံပါသည်။ စီးပွားရှာကျိုယ်ကျိုးသမားများကြောင့် သစ်တောပြုန်းတီးမှုမှာ တစ် နေ့ထက်တစ်နေ့ ပိုမိုများပြားလာသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	မြင့်	လူငယ်များအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	နိမ့်	လုပ်အားခနည်းခြင်း၊ ရာသီပေါ်လုပ်ကိုင်ရခြင်း
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	လတ်	အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသော ဒေသတွင် နေထိုင်သူ	နိမ့်	
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသော နေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	နိမ့်	
၈	မြေနိမ့်ပိုင်း နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	နိမ့်	
၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	နိမ့်	

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁			
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	နိမ့်	
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	နိမ့်	
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိ ေသာ သူများ	နိမ့်	
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	နိမ့်	
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	နိမ့်	
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	နိမ့်	
၂၀	ကားသမား	နိမ့်	
၂၁	အခြား	နိမ့်	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လူငယ်များ ထိခိုက်လာမှု မြင့်မားရခြင်းမှာ အလုပ်အကိုင်ရှားပါးပြီး စာပေဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း ကြောင့်ဖြစ်

သည်။ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စုများတွင်လည်း တည်ငြိမ် သောအလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများမရှိပဲ ရာသီပေါ်လုပ်ကိုင်ရှာဖွေ စားသောက်ရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ မြေမဲ့ယာမဲ့တောင်သူများသည်လည်း ထိုနည်းတူစွာပင်ဖြစ် သည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	ဂေါပက	၃	၁၀	-	၁၀	ဘာသာရေး	၄	၇
၂	မိဘဆရာအသင်း	၂	၁၀	၂	၁၂	ပညာရေး	၄	၈
၃	လူငယ်အဖွဲ့	၂	၅	၅	၁၀	ကျန်းမာရေး	၄	၈
၄								
၅								
၆								
၇								
၈								

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) **စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု– လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။**

(၂) **လူမှုရေးအဖွဲ့ – ဥပမာ – အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။**

(၃) **ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။**

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) **ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်**

(၅) **ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း**

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) **ကောင်း - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် တက်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။**

(၇) **သင့် - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့် တက်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။**

(၈) **ညံ့ (အားနည်း) - ကြုံသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင်းရှိ အထက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော အဖွဲ့အစည်း **(၃)** ဖွဲ့အနက် မိဘဆရာအသင်းအဖွဲ့နှင့် လူငယ်အဖွဲ့တို့ သည်အမည်ခံမျှသာဖြစ်၍ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်ရာတွင် အားနည်းလျှက်ရှိနေ ပါသည်။

(၂.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	**အမည်**	**အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)**	**အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်**
၁	**ပက်မြန်မာ**	**၂**	**ချေးငွေချေးသောအဖွဲ့**
၂			
၃			

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၄			
၅			
၆			

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) **ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း** (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၂) **အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း** (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၃) **အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း**

(၄) **ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ** (**ဥပမာ–ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်**)

(၅) **ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း** (**ဥပမာ** – UK Aid, GIZ **စသည့်**)

(၆) **ပရဟိတအဖွဲ့** (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) **ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသည့် အထက်ဇယား တွင်ဖော်ပြထားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းသည် ငွေချေးငွေလုပ်ငန်းအရ တစ်လလျှင် (၂) ကြိမ်အတိုးငွေများ ပေးသွင်းရသောကြောင့် အဆိုပါဆောင်ရွက်နေသော လုပ်ငန်း များ အောင်မြင်နိုင်ရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ ပံ့ပိုးမှုဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများလိုအပ် နေသည်ကိုလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏**စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု**

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ် ထောင် စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၄၃၄	၆၇.၉၁	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၂၉	၄.၅၃	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ	၉၂	၁၄.၃၉	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧကကြား	၈၀	၁၂.၅၁	အလယ်အလတ်စားတောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၄	၀.၆၂	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၆၃၉	၁၀၀%	

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် **မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုသည် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ တစ်ဝက်ခန့်ရှိပါသည်။**

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရ နှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် **ရေသွင်းဧရိယာ**

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ /ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်	-	-	-	-
၂	ရေလွှဲဆည်	-	-	-	-
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	-	-	-	-
၄	အဝီစိတွင်း	-	-	-	-

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ/ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဇက	ရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၅	လက်ငင်ရေတွင်း	–	–	–	–
၆	စိမ့်စမ်းရေ	–	–	–	–
၇	ချောင်းရေ	–	–	–	–
၈	အခြား/မိုးရေ				

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် လယ်သမားအများစုမှာ ရာသီအလိုက်သီးနှံများအား စိုက်ပျိုးချင်ကြသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေမရှိသောကြောင့် ရာသီပေါ်သီးနှံများမစိုက်ပျိုးနိုင်ပါ။ မိုးရေကိုသာ အဓိကထား စိုက်ပျိုးရပါသည်။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ဧက	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျှမ်းမျှ	မှ	ထိ			
စပါး	၁၀၅၇.၁၄	တင်း	၁၅	၃၅	၂၅	ဇွန်	ဩဂုတ်တ်	လတ်	မြင့်	နည်းပညာအားနည်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ဧက	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/ လတ်/ မြင့်)	မှတ်ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျှမ်းမျှ	မှ	ထိ			
မြေပဲ	၁၀၀	တင်း	၃	၅	၄	နိုဝင်ဘာ	ဇန်နဝါရီ	လတ်	မြင့်	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိ စပါးနှင့်ပဲ အထွက်နှုန်းလျော့နည်းရခြင်း၏အကြောင်းမှာ မိရိုးဖလာလုပ်ကိုင်ရခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးဗဟုသုတများအားနည်းခြင်း၊ မြေသြဇာစနစ်တကျမသုံးတတ်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးအသုံးစရိတ်များ အချိန်မှီမရရှိခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု			စက်ကိရိယာငှား	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
	တစ်	အဖွဲ့ပိုင်	ရွာပိုင်		

	ဦးချင်းပိုင်	အေ ◌ေအ တွက်	လယ်သမားဦးရေ	အေ ◌ေအ တွက်	လယ်သမားဦးရေ	ရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူအရေအတွက်	
ထွန်စက်							
လက်တွန်းထွန်စက်	၁၀						
အစေ့ချကိရိယာ							
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်							
ရိတ်သိမ်းစက်							
ခြွေလှေ့စက်	၂						
ရေစုပ်စက်							
ခြေနင်းရေတင်စက်							
မြက်ရိတ်စက်							
အခြား							

ရင်းမြစ်… (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လက်မှုလယ်ယာမှ စက်မှုလယ်ယာသို့ ပြောင်းလဲရာတွင် စမ်းသပ်လုပ်ကိုင်ကာလဖြစ်သော်လည်း အောင်မြင်မှုရှိသည်။ နိုင်ငံတော်မှ ပံ့ပိုးပေးပါက ပိုမိုအောင်မြင်မည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီသြဇာ)	**စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်ခြင်း၊ မြေသြဇာထပ်မံဖြည့်ဆည်းမှုမရှိ၊ မြေဆီခမ်းခြောက်ခြင်း၊ နည်းပညာအားနည်းခြင်း**
ရေရင်းမြစ်	မိုးရေဖြစ်သာစိုက်
သဘာ၀မြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ်မြေသြဇာ	ရရှိနိုင်မှုအလွန်နည်းပါသည်။
အော်ဂဲနစ်/ဓာတုပိုးသတ်ဆေး	–
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ	**အချိန်မှီရရှိမှုမရှိခြင်း**
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု များ	အားနည်းနေပါသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ဈေးနှုန်းမြင့်မား၍ယခင်ကလောက်ဝယ်မသုံးနိုင်တော့ပါ
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက် နှင့်ကုန်သွယ်မှု	ကျေးရွာတွင်းသာရောင်းချခြင်း
အခြား	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိလယ်သမားအများစုမှာ မိမိတို့၏ လယ်မြေများသို့ သွင်းအားစုဈေးနှုန်းအလွန်များသဖြင့် မိမိတို့လယ်ယာမြေများအား ယခင်ကလောက် ပြည့်ပြည့်ဝဝမလုပ်ဆောင်နိုင်တော့ပါ။

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့နိုင်မှု	စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှု မရှိပါ။
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	မြေဆီဩဇာ မကောင်းခြင်း
ငွေကြေးအရင်းအနှီး ရရှိနိုင်မှု	ချေးငွေရရှိရန် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးပါသည်။
စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ အချိန်မီ ရရှိအသုံးချနိုင်မှု	စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေ အချိန်မှီ မရရှိပါ။
လုပ်သားရှားပါးမှု (ကျွမ်းကျင် သူ/ မကျွမ်းကျင်သူ)	ရှားပါး**ပါသည်။**
ရေရင်းမြစ်များ ရရှိနိုင်မှု	**မရှိ**
စိုက်ပျိုးရေ မလုံလောက်မှု	**ကျရောက်မှုရှိပါသည်။**
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ	**မိမိဒေသဥ္စရောင်းဝယ်မှုအားနည်းခြင်း**
ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	**အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။**
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	**အလွန်နည်းပါးခြင်း**
အခြား	

ရင်းမြစ် ... (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊** (၂) **သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင်လယ်သမားများ ၏အခက်အခဲမှာ စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်ခြင်း၊ သွင်းအားစုများကို လုံလုံလောက်လောက်မသုံးစွဲနိုင်ခြင်းများဖြစ်ပါသည်။ **မြေဆီဩဇာခမ်းခြောက်ရခြင်းမှာ မိရိုးဖလာစိုက်ပျိုး**

ခြင်း၊ သဘာဝသစ်တောများပြုန်းတီးခြင်းများကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) **မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ**

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနွား	၁၁၇	၃၈၁	လုပ်ငန်းအသုံးပြုရန် တပိုင်တနိုင်
နို့စားနွား			
မြင်း			
ကျွဲ	၁	၂	လုပ်ငန်းသုံး
မြည်း			
လား			
ဆိတ်			
သိုး			
ဝက်	၂၉၂	၆၁၉	စားသုံးရန်နှင့်စီးပွားဖြစ်
ကြက်	၃၆၃	၃၅၆၁	စားသုံးရန်နှင့်စီးပွားဖြစ်
ဘဲ	၁၃	၅၃	
နွားနောက်			
အခြား			
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်			
ပုဇွန်ကန်			
ဂဏန်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း			
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း			
ကမ်းလွန်	၈		အငှားလိုက်ခြင်း

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	**အိမ်ထောင်စု**	**ကောင်ရေ**	**မှတ်ချက်/အခြေအနေ**
/ကမ်းနီးငါးဖမ်းလုပ်ငန်း			
အခြား			

ရင်းမြစ်… (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် **ကြက်၊ ဝက်များကို စားသုံးရန်နှင့် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူကြပြီး နွားနှင့်ကျွဲများကို လုပ်ငန်းသုံးရန် မွေးမြူကြသည်။ မွေးမြူရေးနည်းပညာနှင့် ငွေကြေးအရင်းအနှီးမရှိ၍ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူနိုင်ခြင်း မရှိပါ။**

(၂.၂.၂.၂) **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

ဇယား (၂၀) **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်**
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	**အသင့်တင့်ရှိပါသည်။**
ရေရရှိမှု	**နွေရာသီဖြစ်သော တပေါင်း၊ တန်ခူးလများတွင် ရေလုံလောက်စွာ မရနိုင်ပါ။**
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	**အားနည်းပါသည်။**
ချေးငွေ	
သွင်းအားစု ဈေးကွက်	**အစာဈေးနှုန်းမြင့်မား**
ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်	
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	**အသင့်အတင့်သာရှိ**
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	**အလွန်နည်းပါး**
အခြား	

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်**
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုစွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	–
ချေးငွေ	–
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	–
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	–
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	–
အခြား	–

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲသားတောင်သူများ အနေဖြင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို တွဲဖက်လုပ်ကိုင်ချင်သော်လည်း မိမိ၏ စားဝတ်နေရေးကို ဦးစားပေးဖြေရှင်းနေရသဖြင့်အချို့မှာ အနည်းငယ်သာ တနိုင်တပိုင်မွေးမြူနေရပါသည်။

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေ ရရှိနိုင်မှု	မရှိ
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	အနည်းငယ်
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	မရှိ

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် လိုင်စင်/ လေလံ လက်လှမ်းမီမှု	–
အခြား	–
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	
ချေးငွေ ရရှိနိုင်မှု	–
အခြား	–

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးကို စီးပွားဖြစ် လုပ်ကိုင်ချင်သော်လည်း ငွေကြေးအရင်းအနှီး၊ နည်းပညာမရှိခြင်းကြောင့် စီးပွားဖြစ် မွေးမြူနိုင်ခြင်းမရှိပါ။

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	**လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)**	**လုပ်ငန်း အရေအတွက်**	**ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်**	**မိသားစုဝင် လုပ်အား**	**ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်**
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက် ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမားအရေအတွက်	မိသားစုဝင်လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	ရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း				
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေး ဝေရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း				
၅	ယာဉ်၊စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	၄		၄	ရပ်တည်နိုင်မှုနိမ့်၊ ဆိုင်ကယ်ပြင်(ပုံမှန်ဝင်ငွေရသော်လည်းနည်းပါး)
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေး သူ)				
၇	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	၂၇		၅၀	ရပ်တည်နိုင်မှုလတ်၊ အိမ်ဆိုင်ရောင်း(ပုံမှန်ဝင်ငွေရှိ)
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့်				

စဉ်	**လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)**	**လုပ် ငန်း အရေ အ တွက်**	**ဝန် ထမ်း / အလုပ် သမား အရေ အတွ က်**	**မိသား စုဝင် လုပ် အား**	**ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်**
	ဆက်သွယ်ရေး				
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင် မှု လုပ်ငန်း)				
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်း ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ် ငန်းများ				
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလု ပ်ငန်း များ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ် ရေးနှင့် **ဘေးကင်းလုံခြုံရေး**)				
၁၃	ပညာရေး				
၁၄	ကျန်းမာရေး				
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ				
၁	ကျပန်းအလုပ်များနှင့်	**၄၁**	**၄၁**		ရပ်တည်နိုင်မှုနိမ့်

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ် ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၆	အမျိုးအမည်မဖော်ပြနိုင်သောလုပ်ငန်း				(ကျပန်း)၊ ပုံမှန်ဝင်ငွေမရှိ)
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ – UN, INGOs, Companies. etc.,)				
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူဦးရေ	၇၂	၄၁	၅၄	

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော လုပ်ငန်းများမှာ ဈေးရောင်း၊ ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့် ကျပန်းလုပ်ကိုင်သူများသာဖြစ်ပါသည်။**

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃–က) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
လူငယ်အရင်းအမြစ်များပေါ်များစွာရှိ	ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူငယ်များစွာရှိပါသည်။
ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများရရှိနိုင်ခြင်း	အုန်းသားများရနိုင်ခြင်း

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဒေသထွက်ကုန်ကြမ်း ထုတ်ကုန်များကို ရာသီအလိုက်ရရှိနိုင်ပါသည်။

ဇယား (၂၃-ခ) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် **ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲ**များ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
ပုံမှန်ဝင်ငွေ မရှိမှု၊ အလုပ်အကိုင် ရှားပါးမှု	ကျေးရွာနေ လူငယ်အမျိုးသား အမျိုးသမီး များ အတွက် စက်ရုံ လုပ်ရုံများ မရှိသဖြင့် အတည်တကျ အလုပ်အကိုင် မရှိခြင်း။
အရင်းအနှီးမလုံလောက်	အရင်းအနှီးမရှိ၍ သာမာန်အလုပ်ကြမ်းများကိုသာ လျှင်လုပ်ကိုင်နေကြပါသည်။
လျှပ်စစ်မီးမရှိခြင်း	လျှပ်စစ်မီးမရရှိ၍ လုပ်ငန်းတိုးချဲ့လုပ်ကိုင်ရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။
ဈေးကွက်လက်လှမ်းမမှီ	ဒေသထွက်ကုန်များဈေးနှုန်းနဲပါးစွာရရှိ။

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအတွက် ကြုံတွေ့နိုင်သည့် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများမှာ အလုပ်အကိုင်အတည်တကျဖြစ်ရန်လိုအပ်ပြီး အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းလုပ်လိုသူများအတွက်လည်း အရင်းအနှီးနှင့် လျှပ်စစ်မီးရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။

(၂.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(၂.၃.၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားတစ်ဦးအနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စု	၃၄									
၂	ကျေးရွာရှိ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူ/ နေထိုင်သူ ဦးရေ		၂၉	၂၅	၅၄	၂၂	၂၄	၄၆	၇	၁	၈

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၃	ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ					၅	၂	၇			
	၆ လ အထိ					၇		၇	၁		၁
	၁၂ လ အထိ					၃	၁	၆			
	၁၂ လ အထက်					၁၇	၁၉	၃၆	၆	၁	၇

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင်အတည်တကျမရှိ၍ နေရပ်စွန့်ခွာသွားနေရသော်လည်း ရရှိသောဝင်ငွေမှာ မိသားစုစားဝတ်နေရေးကိုပင် ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းမရှိပါ။

(၂.၃.၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ**ရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၅၄
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၄	အခြား(ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားမှု)	

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင်အလွန်ရှားပါး ၍ အခြားဒေသသို့ စွန့်ခွါ၍စီးပွာရှာနေရပါသည်။

(၂.၃.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၃၄	၅.၃၂%	၆	၁၂	၁၆
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)					
	- ဘဏ်	၄				
	- လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	၃၀				
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်					
	– ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊လူကြုံဖြင့် လွှဲပို့ခြင်း					
	– ဘဏ်နှင့် လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း					

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
	– ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ ဘဏ်နှင့် လူကြုံ ဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း					

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ **ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူ စုစုပေါင်း (၂၃%) ကျော်မျှသာ ဘဏ်နှင့်ချိတ်ဆက်၍ ပို့ကြပြီး ကျန်မိသားစုများမှာ လူကြုံဖြင့် ပြန်ပို့နေရသည်ကို တွေ့ရပါသည်။**

(၂.၄) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)	ဆပ်သွား	
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်း နှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	ကုန်လမ်း ဆိုင်ကယ်	
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင် မှုပေးနိုင်မှု	အမယ်စုံ	
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ နှင့် ဝန်ဆောင်မှု	သွပ်မိုး ပျဉ်ကာ	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဈေးမရှိပါ။

ကျေးရွာနှင့် (၅) မိုင်ခန့်ဝေးသော ဆပ်သွားကျေးရွာဈေးသို့ သွားရောက်ဝယ်ယူရပါသည်။

(၂.၅) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ် ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ပျိုးရေး ဘဏ်)	စိုက်ပျိုး ရေး ချေးငွေ	၁၂ လ	၆၇ ပြား	-	အချိန်မှီမရရှိသည့် အတွက်အခက်မခဲရှိ
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	-				
ပုဂ္ဂလိက အသေး စား ချေးငွေဝန် ဆောင်မှုကဏ္ဍ	ချေးငွေဝန် ဆောင်မှု	အရစ်ကျ (၁၄)ရက်	၁ကျပ် ပြား၅၀	မရှိ	ငါးဦးမပြည့်လျှင်မရ
အဖွဲ့အလိုက် ငွေစု/ငွေချေး အစီအစဉ်					
ငွေချေးပေးသူ	-				
အပေါင်ဆိုင်	-				
မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ	-				
အခြား	-				

ရင်းမြစ် ... (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊**

အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု ပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် ငွေချေးသူများမှာ လတ်တလော စားရေးသောက်ရေးကိစ္စများ ခက်ခဲသောကြောင့် ချေးယူရသော်လည်း **(**အရစ်ကျ**)** ကာလတွင် အလွန်နီးကပ်နေ၍ ဆင်းရဲသားများ အခက်အခဲတွေ့ရပါသည်။

(၂.၆) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၆.၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	လတ်	သမရိုးကျနည်းသာအသုံးပြုရခြင်း
အပင်မျိုးစိတ်များ	နိမ့်	
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	နိမ့်	
ရေရင်းမြစ်	နိမ့်	
ငါးမျိုးကွဲများ	နိမ့်	
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	နိမ့်	
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	မြင့်	စနစ်တကျမစွန့်ပစ်

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများမှာ ကျေးရွာနေပြည်သူများမှာ တောင်သူ တောင်သားများဖြစ်ကြ၍ မိရိုးဖလာလုပ်ကိုင်မှု များသာတွေ့ရပြီး သစ်တောများ ပြုန်းတီးမှုများနေပါသည်။

(၂.၇) ပညာရေး

(၂.၇.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၁၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏%**
စာမတတ်သူဦးရေ	၁၁	၃၄	၄၅	၂.၀၄%
ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး	၅၆	၄၆	၁၀၂	၄.၆၃%
မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၆၇	၂၂၅	၃၈၈	၁၇.၆၃%
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၅၂၂	၅၁၂	၁၀၃၄	၄၇%
အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၂၂၂	၂၂၅	၄၄၇	၂၀.၃၁%
အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၄၀	၄၅	၈၅	၃.၈၆%
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၄၅	၅၀	၉၅	၄.၃%
၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေပေါင်း	၁၀၆၃	၁၁၃၇	၂၂၀၀	၁၀၀%

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဇယား (၃၀) တွင်လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု အသင့်အတင့်ရှိပြီး စာမတတ်သူဦးရေကို ထူးခြားစွာတွေ့ရပါသည်။

(၂.၇.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏%
မူလတန်း (၅-၉ နှစ်)	၇၆	၇၇	၁၅၃	**၁၁၇.၆၉%**
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၆၃	၈၀	၁၄၃	**၆၂.၉၉%**
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၃၃	၄၄	၇၇	
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ သူ	၂၆	၂၇	၅၃	

ရင်းမြစ် ... (၁) **ကျောင်းဝင်စာရင်း၊** (၂) **ဆယ်အိမ်မှူးများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် **ရွာတွင်း၌ ကျောင်းများရှိ၍ ကျောင်းတက်သူဦးရေမှာ နေခြင်းဖြစ်သည်။**

(၂.၇.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း	အထက်တန်းကျောင်းခွဲ
ရွာမှ အကွာအဝေး(မိုင်)	ရွာတွင်း	ရွာတွင်း
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်	ခြေလျင်
စာသင်ကျောင်း အရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	၄၀’ x၃၀’x ၂၀’	၁၈၀’ x၃၀’x ၁၈’

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း			အထက်တန်းကျောင်းခွဲ		
အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်မိုး အုတ်စီ ကွန်ကရစ်			သွပ်မိုး အုတ်စီ ကွန်ကရစ်		
ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂ (လုံလောက်မှု ရှိ/မရှိ) နှင့် ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	မရှိ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ ညံ့			မရှိ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ ညံ့		
ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု (အာဟာရ အမျိုးအစားနှင့် ကြိမ်ရေ)	**မရှိ**			**မရှိ**		
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်	**၃**	၁၃	၁၆	**၃**	**၁၆**	**၁၉**
ကျေးရွာခန့်						

ရင်းမြစ် ... (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊** (၂) **မိဘဆရာအသင်း။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်း(၃) ကျောင်းရှိ၍ အထက်တန်းကျောင်းခွဲ(၁) ကျောင်းရှိပါသည်။ ဆရာ/မများမှာ လုံလောက်မှုမရှိပါ။ အထက်တန်းကျောင်းအား အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းအဖြစ် တိုးမြှင့်ပေးပါက ကျေးရွာ၏ပညာရေးမှာ ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန် လာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၇.၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	အလယ်တန်းပြဆရာနည်းပါသည်။
တပည့် – ဆရာ အချိုး	၈၀:၁၆
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိပါ
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး	မရှိပါ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	**ရှင်းလင်းချက်**
အထူးအစီအစဉ်	
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	ပညာရေးဌာန မှ ကူညီပံ့ပိုးမှုရှိ၊ မလုံလောက်
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှု	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	မမှီပါ
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	အမည်ခံမျှသာဖွဲ့စည်း

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများမှာ ဆရာ/မများမှာ လုံလောက်မှုမရှိပါ။ အထက်တန်းကျောင်းအား အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းအဖြစ် တိုးမြင့်ပေးပါက ကျေးရွာ၏ပညာရေးမှာ ပိုမို တိုးတက်ကောင်းမွန် လာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၈) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(၂.၈.၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၃၄) **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ

#	*ရောဂါ*	*ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု*			*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
		မြင့်	*နိမ့်*	*မရှိ*	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော			√	
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး			√	*မိုးတွင်းကာလ ခြင်ကိုက်လျှင်*
၃	ငှက်ဖျား			√	*လူအနည်းငယ်သာတွေ့ရ*
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ			√	
၅	HIV, AIDS,			√	

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
	လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ				
၆	တီဘီ		√		
၇	ဆီးချို		√		
၈	သွေးတိုး		√		*စားအုန်းဆီစားသုံးမှုကြောင့်*
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)		√		
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု		√		
၁၀	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ				

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါ၊ တီဘီရောဂါ **နှင့်ဆီးချိုရောဂါ** များ**ကို**အနည်းငယ် တွေ့ရှိရပါသည်။ အခြားကူးစက်ရောဂါများကို မတွေ့ရှိရပါကြောင်း၊ ကလေးများအတွက် အာဟာရချို့တဲ့မှု ကျန်းမာရေးဗဟုသုတများလည်း လိုအပ်ပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၈.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	**ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း**	*ရှိ*	*မရှိ*	*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
၁	အဆုတ်ရောဂါ			

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	√		
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	√		
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	√		
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	√		
၆	အခြား စုပေါင်း**ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု**	√		
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	√		
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်	√		

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သားဖွားဆရာမတစ်ဦးရှိ၍ လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(၂.၈.၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်း များ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန	၄မိုင်	မရှိ	ကျန်းမာရေးမှူး– သားဖွားဆရာမ – ၁ အရံသားဖွားဆရာမ– ကြီးကြပ် (၁) – ကြီးကြပ် (၂) – တိုင်းရင်းဆေးကု – အရပ်လက်သည် –	မလုံလောက်	
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	၄မိုင်	ရှိ	ဆရာဝန် – ၁ လ/ထ – ကျန်းမာရေးမှူး– ၁ သူနာပြု –၅ သားဖွားဆရာမ –၂	ရှိ	

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်း များ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
			အရံသားဖွားဆရာမ-၂ ခေတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-		
မြို့နယ်ဆေးရုံ			ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ခေတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-		
ဆေးဆိုင်			ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူ	လက်လှမ်းမှီမှု-- ဆေးဝါး-- သိုလှောင်ပုံစနစ်-- အအေးခန်းစနစ်--	

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တိုင်ကျိုးကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန မရှိသော်လည်း (၄)မိုင်ဝေးသော တိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများဖြင့် လက်လှမ်းမှီပါသည်။ သို့သော်လည်း ဆေးပေးခန်းတစ်ခု လိုအပ်နေပါသည်။

(၂.၉) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၂.၉.၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၄၀၃	အကောင်း	√	√	√	
အဝီစိတွင်း/စက်တပ်	၅	အကောင်း	√	√	√	
အဝီစိတွင်း/တုံကင်	၁၇	အကောင်း	√	√	√	
မိုးရေသိုလှောင်ကန်						
မြစ်/ချောင်း						
ရေကန်						
စိမ့်စမ်းရေ						
အခြား						

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊** (၃) **ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် **သုံးရေအတွက် လက်ငင်ရေတွင်း တုံကင်များမှရရှိနိုင်ပြီး သောက်ရေကိုရွာပြင်တွင် သီးသန့်ထားရှိပြီး တစ်ရွာလုံး**

သောက်သုံးနေပါသည်။

(၂.၉.၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာ အမျိုးအစား	**သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု**	**ရှင်းလင်းချက်**
ယင်လုံအိမ်သာ	**၅၇၀**	
ကျင်းအိမ်သာ	**၁၅**	
မြေပေါ် အိမ်သာ	**–**	
တောထိုင်	**၅၄**	ကျန်းမာရေးဗဟုသုတနည်းပါးခြင်း
စုစုပေါင်း	**၆၃၉**	

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊** (၃) **ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းရှိ အိမ်ခြေတော်တော်များများ ယင်လုံအိမ်သာ သုံးကြပါသော်လည်း တောထိုင်သောသူများနှင့် တချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ ကျင်းတတ် နှင့် မြေပေါ်အိမ်သာများကိုသာ သုံးစွဲနေရကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂.၁၀) ကျား–မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား (၃၉) ကျား–မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

#	***ကျား–မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ***	***ရှိ***	***မရှိ***	***မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်***
၁	ကျေးရွာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီး တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု	√		***အမျိုးသမီးရာအိမ်မှူး***

#	*ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ*	*ရှိ*	*မ ရှိ*	*မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်*
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်း များတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု	√		
၃	**လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယ ဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ**		√	
၄	**အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု**	√		*ဥပဒေအရမကျင့်သုံးတတ်ခြင်း*
၅	အခြား (ရှိလျှင်)		√	

ရင်းမြစ်… (၁) **အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးများသည် ကျေးရွာ၏ အုပ်ချုပ်မှု အပိုင်းတွင် **ရာအိမ်မှူးအဆင့်အထိပါဝင်လာပြီဖြစ်ပါသည်။**

(၂.၁၁) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၂.၁၁.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	**အမျိုး အစား**	**ကောင်း/ဆို**	**တည်ဆောက်**	**ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု**	**လမ်းအရှည် (မိုင်)**

	(၁/၂/၃)	း	ခဲ့သောနှစ်	ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	**၁**	**ဆိုး**			√	
ချဉ်းကပ်လမ်း	**၁**	**ဆိုး**			√	**၅၀ပေ**
ရွာချင်းဆက်လမ်း	**၁**	**ဆိုး**			√	
အခြား						

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း – ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း – ၂၊ ကတ္တရာလမ်း/ကွန်ကရစ်လမ်း – ၃

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသည် အဝေးပြေးလမ်းမကြီးပေါ်တွင် တည်ရှိသောကြောင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်ပါသည်။သို့သော်လည်း ရွာတွင်းလမ်းများမှာ ဆိုးဝါးနေပါသည်။

(၂.၁၁.၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

တံတားအမျိုးအစား	**အရွယ်အစား**	**ကောင်း/ဆိုး**	**တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်**	**အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ**	
				ပွင့်လင်းရာသီ	**တစ်နှစ်ပတ်လုံး**
ဆိပ်ခံတံတား					
ကွန်ကရစ်တံတား					
ကြိုးတံတား					
ရေပွြန်					
အခြား (သစ်သား)	၁၀၀ပေ၁ ၁ပေ	ဆိုး	ကြာမြင့်		√

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရွာချင်းဆက်တံတား (ပေ၇၀) အရှည်ရှိပြီး ရွာထွက်ချောင်းကူးတံတား(၅၀ပေ)အရှည်ရှိသည့် တံတားရှိပါသည်။

(၂.၁၁.၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေ**ကြောင်း** သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း				
ပင်လယ်ရေကြောင်း				
အခြား				

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ – လှေ၊ သမ္ဗာန် ၂ – မော်တော် ၃ – သင်္ဘော

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးမရှိပါ။.

(၂.၁၁.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	၁၀	၁၀	၃၀၀	၂၇၆	၁၂	၂၉	၀	၅၂

ရင်းမြစ်…အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် စက်လှေနှင့် လှေကို အသုံးပြု၍ ခရီးသွားရာတွင် အသုံးပြုရန် ကား၊ စက်ဘီးနှင့်ဆိုင်ကယ်ကို

အသုံးပြုပါသည်။

(၂.၁၂) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) **လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ**

ရင်းမြစ်	**အိမ်ထောင်စု**	**ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး စနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)**	**အခက်အခဲရှိ/မရှိ**
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၀		
ဆိုလာစနစ်	၁၅၃	သင့်	မိုးတွင်ကာလတွင် အခက်အခဲရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	၀		
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်(ရွာဘုံ)	၃၄၄	ညံ့	ရှိ
လေစွမ်းအင်	၀		
ဇီဝလောင်စာ	၀		
ဖယောင်းတိုင်/ဘက်ထရီ	၄၂	ညံ့	ရှိ

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် **အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုမှာ ဆိုလာနှင့် ဒီဇယ်ကိုသုံးနိုင်သော်လည်း အချို့မှာဖယောင်းတိုင်ကိုသာ အသုံးပြုရပါသည်။**

(၂.၁၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) **ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ**

စဉ်	**ဖုန်း**	**ရေဒီယို**	**တီဗွီ**	**ဂြိုလ်တုစလောင်း**	**အခြား**
အရေအတွက်	၅၆၀	၈၄	၃၀၀	၂၇၆	

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း -**

ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်လက်များ မိုးလေဝသ၊ မုန်တိုင်းသတင်း၊ ရေကြီးရေလျှံ သတင်း စသည့်များကို အချိန်နှင့် တပြေးညီ သိရှိနိုင်ရန်အတွက် ရေဒီယို၊ တီဗွီ စလောင်းတို့မှ သိရှိနိုင်ပြီး ပြည်သူများ၏ ကြုံတွေ့လာရသော ကိစ္စများကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများကို ပေးပို့နိုင်ရန်အတွက် ဖုန်းကို အသုံးပြုကြသည်။

(၂.၁၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိပါ
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	စိတ်ရော ကိုယ်ပါတတ်ကြွစွာ လုပ်ကိုင်လိုစိတ်ရှိကြသည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	စိတ်ရောကိုယ်ပါတတ်ကြွစွာလုပ်ကိုင် လိုစိတ်ရှိကြသည်။
အားကစားပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိပါ
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	စိတ်ရော ကိုယ်ပါတတ်ကြွစွာ လုပ်ကိုင်လိုစိတ်ရှိကြ သည်။
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းရေး	အားနဲ
စာကြည့်တိုက်၊ အင်တာနက်စသည်များအား လက်လှမ်းမီမှု	အားနဲ

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူငယ်များအနေဖြင့် မိသားစုစား

ဝတ်နေရေး တဖက်တလမ်းမှ ဖြေရှင်းနေရရုံမဟုတ်ပဲ တာဝန်ကြီးတစ်ခုအနေဖြင့် ဆောင်ရွက်နေရသည့်အတွက် အထက်ပါလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်မှုမရှိပါ။

(၂.၁၅) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၅.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှုအထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦ များအား လက်လှမ်းမီမှု	ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦး မရှိပါ။သို့သော် မိုဘိုင်းဖုန်းများ နှင့် ဆက်သွယ်မှု ရှိပါသည်။
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိပါ
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအစဉ်	-
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	-
အခြား	

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ နယ်မြေခံရဲကင်းစခန်းကိုသာလျှင် အားကိုး၍နေရပါသည်။

(၂.၁၅.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
စိုးရိမ် /သာမန်	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ

ရင်းမြစ်… ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

မှတ်ချက် – စိုးရိမ် = ၁၊ သာမာန် – ၂

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ခိုးမှုလောက်သာလျှင် တစ်ခါတစ်ရံဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း အရက်ဆိုင်များရောင်းချပြီး သောက်သုံးနေသည့်အတွက် နောင်တချိန်တွင် ဇယားပါအမှုများဖြစ်လာနိုင်ဖွယ်ရှိပါသည်။